

Тема. Перетворення звичайних дробів у десяткові. Нескінчені періодичні дроби

Після цього заняття потрібно вміти:

- пояснювати, що таке нескінченний дріб;
- перетворювати звичайні дроби у десяткові і навпаки.

Пригадайте

- Що являє собою звичайний дріб?
- Як перетворити десятковий дріб у звичайний?
- В чому полягає основна властивість дробу?
- Як звести дріб до нового знаменника?

Перегляньте презентацію

https://drive.google.com/file/d/1ZPfIZD3FCYnYBVeTxpqmR9RhAjWmwsWn/view?usp=drive_link

Ознайомтеся з інформацією

Перетворити звичайний дріб на десятковий можна двома способами:

1) діленням чисельника на знаменник:

$$\frac{2}{5} = 2 : 5 = 0,4.$$

2) множенням чисельника і знаменника на таке число, щоб знаменник рівнявся 10, 100, 1000 і т.д., за допомогою основної властивості дробу:

$$\frac{2}{5} = \frac{2 \cdot 2}{5 \cdot 2} = \frac{4}{10} = 0,4.$$

У **скінченний десятковий дріб** можна перетворити тільки ті нескоротні дроби, знаменники яких можна розкласти на прості множники 2 і 5.

$$3,27 + 4\frac{3}{16} = 3,27 + 4\frac{3 \cdot 625}{16 \cdot 625} = 3,27 + 4\frac{1875}{10000} = 3,27 + 4,1875 = 7,4575$$

Нескінчений періодичний десятковий дріб — десятковий дріб, у якому нескінченно повторюється певна група цифр. Мінімальна група цифр, яка повторюється, називається періодом. Період записується в круглих дужках.

$$\frac{8}{9} = 8 : 9 = 0,88888... = 0,(8). \text{ Цифра } (8) \text{ — період дробу.}$$

$$\frac{29}{110} = 29 : 110 = 0,26363... = 0,2(63). \text{ Група цифр } (63) \text{ — період дробу.}$$

Якщо в десятковий дріб потрібно перетворити мішане число, достатньо чисельник дробової частини поділити на знаменник і до утвореного десяткового дробу додати цілу частину мішаного числа.

Зробіть зарядку для очей

https://drive.google.com/file/d/1ctve7b-oQGmtBbp_pHHA8MGNv5zar3ox/view?usp=drive_link

Робота в зошиті

Завдання №1

Перетвори звичайний дріб у десятковий та обчисли:

1) $0,17 + \frac{2}{5}$;   2) $\frac{1}{8} - 0,01$;   3) $4,72 \cdot 1\frac{3}{20}$;   4) $2\frac{4}{25} : 2,7$.

Розв'язання.

1) $0,17 + \frac{2}{5} = 0,17 + 0,4 = 0,57$;   2) $\frac{1}{8} - 0,01 = 0,125 - 0,01 = 0,115$;
3) $4,72 \cdot 1\frac{3}{20} = 4,72 \cdot 1,15 = 5,428$;   4) $2\frac{4}{25} : 2,7 = 2,16 : 2,7 = 0,8$.

Завдання №2

Запиши у вигляді нескінченного періодичного дробу частку:

1) $7 : 99$;   2) $17 : 11$;   3) $47 : 12$;   4) $14,5 : 27$.

Розв'язання.

1) $\frac{7}{99} = 0,(07)$;   2) $\frac{7}{11} = 1,(54)$;   3) $\frac{47}{12} = 3,91(6)$;   4) $\frac{145}{270} = 0,5(370)$.

Завдання №3

Порівняй, попередньо записавши звичайні дроби у вигляді десяткових:

1) $\frac{1}{6}$ і $0,18$;   2) $\frac{4}{11}$ і $0,36$;   3) $\frac{5}{9}$ і $\frac{1}{2}$;   4) $\frac{15}{17}$ і $\frac{19}{20}$.

Розв'язання.

1) $\frac{1}{6} = 0,1(6)$; $0,1(6) < 0,18$;   2) $\frac{4}{11} = 0,(36)$; $0,(36) > 0,36$;
3) $\frac{5}{9} = 0,(5)$; $\frac{1}{2} = 0,5$; $0,(5) > 0,5$;   4) $\frac{15}{17} = 0,88235\dots$; $\frac{19}{20} = 0,95$; $0,8\dots < 0,95$.

Завдання №4

Червону стрічку завдовжки 25 м розрізали на 7 однакових частин, а зелену стрічку завдовжки 39 м розрізали на 11 однакових частин. З'ясуй, яка з отриманих частин довша — червона чи зелена?

Розв'язання.

1) $25 : 7 = 3,(571428)$ (м) - довжина однієї частини червоної стрічки;
2) $39 : 11 = 3,(54)$ (м) - довжина однієї частини зеленої стрічки;
3) $3,(571428) > 3,(54)$.

Відповідь: довжина частини червоної стрічки більша.

Завдання №5

Округли десяткові дроби:

1) 2,73; 3,052; 7,5789 до одиниць. $2,73 \approx 3$; $3,052 \approx 3$; $7,5789 \approx 8$;
2) 11,82; 0,4859; 11,2342 до десятих. $11,82 \approx 11,8$; $0,4859 \approx 0,5$; $11,2342 \approx 11,2$;

3) 0,451; 12,499; 1,574 до сотих.

$0,451 \approx 0,45$; $12,499 \approx 12,50$; $1,574 \approx 1,57$.

Поміркуйте

У якому випадку звичайний нескоротний дріб можна перетворити у скінченний десятковий дріб?

Домашнє завдання

- Опрацювати конспект та підручник на с.52-59
- Розв'язати завдання №1-3:

①

Перетвори звичайний дріб у десятковий та обчисли:

1) $\frac{4}{5} + 0,41$;   2) $1,13 - \frac{5}{8}$;   3) $2\frac{11}{20} \cdot 1,5$;   4) $3\frac{7}{25} : 0,41$.

②

Запиши у вигляді нескінченного періодичного дробу частку:

1) $11 : 9$;   2) $8 : 15$;   3) $53 : 6$;   4) $35,4 : 11$.

③

Порівняй, попередньо записавши звичайні дроби у вигляді десяткових:

1) $\frac{7}{8}$ і $0,88$;   2) $\frac{10}{11}$ і $0,9$;   3) $\frac{8}{9}$ і $\frac{4}{5}$;   4) $\frac{13}{18}$ і $\frac{3}{4}$.

Фото виконаної роботи надішліть на HUMAN або на електронну пошту nataliartemiuk.55@gmail.com

Джерело

О. Істер Математика, підручник для 6 класу, ч.1. - Київ: "Генеза". – 2023